Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

04 Ekem 2019
Sayı: 256

Fiyatı: 1.5 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Türkiye uçuşa geçti: Zamlar, işsizlik, borcunu ödeyemeyen... İşçi sınıfına saldırı paketinin biri bitmeden diğeri geliyor

Bir ekonomik paket daha açıklandı; geçen yıl söylenen rakamların hepsi değiştirildi. Fazla bir önemi yok zaten şimdiye kadar verilen hiç bir rakam gerçekleşmedi. Paketin IMF dayatması olduğu tartışması yapılıyor; ne olursa olsun önemli olan patronların kasalarını doldurmak için işçilerin daha fazla kemer sıkacak olmasıdır.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

***Sınıf Mücadelesi,** işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.*

***Sınıf Mücadelesi,** insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.*

***Sınıf Mücadelesi,** kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.*

***Sınıf Mücadelesi,** sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.*

***Sınıf Mücadelesi,** tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.*

***Sınıf Mücadelesi,** uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikten yanadır.*

***Sınıf Mücadelesi'**nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdırlar; enternasyonalist komünisttirler.*

Başyazının devamı:

Ekonomik tüm göstergeler olumsuza gidiyor; işsizlik, enflasyon, dış borç, faiz; olumluya giden hiç bir alan yok. Sadece işçiler, ücretliler, köylüler için değil, patronlar için de kayıp var. Sadece devlete borç veren yerli ve yabancı sermaye, bir de Erdoğan ve damadın çevresindeki patronlar, kasalarını şişirmeye devam ediyor. Örneğin Türkiye ihtiyacından fazla elektir üretiyor, zam değil indirim olması gerekirdi. Zam, zarar eden şirketler için yapıldı.

Tüm ekonomi bu çarkın dönmeye devam etmesi için çalışıyor. Açıklanan Sayıştay raporları, hayvancılıktan sağlığa, SGK'dan inşaata kadar her alanda; devletin kasasını doğrudan ve dolaylı vergilerle dolduran işçi sınıfının ürettiği zenginliğin nasıl yağmalandığını gösteriyor. İşçi sınıfının ürettiği değer yağmalanırken, işçi sınıfına düşük ücretle ölümüne çalışma, izbe yerlerde yaşama, işsizlik reva görülüyor.

Yetmezmiş gibi geçmiş kazanımlara el uzatılacak. SGK batıyor bahanesiyle emeklilik yaşı, emeklilik aylığının düşürülmesi, kıdem tazminatının patronlara peşkeş çekilmesi başka yollarla yeniden gündeme gelecek. Erdoğan ve bakanları, bürokratlarla birlikte patronların kasalarına akan tam bir yağma düzeni işletiyor.

AKP iktidara geldiğinde, dindar oldukları gerekçesiyle çalmayacaklarını düşünenleri, ya kendilerine benzettiler ya da bezdirdiler. Kriz derinleştikçe yağma düzenin dışında kalan, cebini dolduramayan AKP'lilerden gelen itirazlar artıyor. Bu nedenle parti içindeki tartışmaların sonu gelmiyor; biri bitti derken diğeri başlıyor. Ancak unutulmamalı ki parti içinden veya arti dışından AKP'ye yönelen eleştiriler, AKP'nin işlemesi için çalıştığı sistemin temellerini sorgulamıyor.

Örneğin CHP, açıklanan ekonomik programın IMF programı olduğu ileri sürdü. Muhtemelen doğrudur. Ancak esas sorun ekonomik programın IMF tarafından hazırlanması değil, sorun yerli olsun yabancı olsun patronları koruması, işçi sınıfından alıp patronların kasalarını doldurmasıdır. CHP Erdoğan'ı, damadını, beşli çeteyeyi diline doladı ama bir sınıf olarak işçinin ücret ve haklarının budanacağını ve tam aksine bir sınıf olarak patronların destekleneceğini görmezden geliyor.

Sadece düşük ücret, uzun çalışma, ödenmeyen fazla mesai ile değil; işçinin ücretinden kesilen işsizlik fonu, vergiler, SGK üzerinden sağlık kesintisi, KDV üzerinden, doğrudan zamlarla ve daha bir çok yolla, işçiden alınıp patronların kasasına akıtan bir sistem var. Esas karşı çıkmamız gereken bu sistemin kendisi. Bunu ancak bu kâr düzeninden doğrudan zarar gören işçi sınıfı yapabilir.

Milyonlarca işçinin, patronların düzenini sürdürenlere karşı çıkmaya yetecek gücü var. Geçmişte bunun örnekleri çok. Olmaz denileni olduran, yasak dineleni serbes bıraktıran, yasaları değiştirten mücadeleleri vermiş bir sınıfın mirasçısıyız.

Bu mirasa sahip çıkmak, en azından haklardan geriye düşmemek gerekir. İşte bunu başarmak için işçilerin önce kendilerine, diğer işçilere güvenmeleri; işyerinden başlayarak, her düzeyde birlik olmak, bir an önce örgütlenmek gerekli. (03.10.19)

Emekçinin Gündemi

Suriye'de her taraf kendi siyasetinin dayatıyor

ABD'de Trump'la görüşemeyen Erdoğan, yeni bir askeri harekat için izin alamadı ama Suriye için "güvenli bölge" planını açıkladı: Sınırdan 30 kilometre içerde, köy ve kasabalar inşa etmek. Sanki toplu konut projesi. Suriyelilerin kendi mahalleleri, kasabaları, tarlaları, evleri, işyerleri, dükkanları, vardı. Erdoğan kim olarak, onları şuraya veya buraya yerleştirecek? "Suriye'nin toprak bütünlüğüne saygılıyız" denilerek, böyle bir öneri nasıl yapılır?

ABD, IŞİD bahanesiyle Kürtleri silahlandırıyor; Türkiye PKK bahanesiyle Türkmenleri, cihatçı milisleri silahlandırıyor. Belki de konutlar, Türkiye'nin bu güne kadar kullandığı islamcı militanları dışarıda tutmak için yapılacak. Suriye dışişleri bakanı, işgalci deyip ABD ve Türk askerinin çekilmesini istedi. Suriye'de silahların susmasının, ölümlerin, göçün durmasını geciktiren etkenlerden biri de, iktidarın dayatmacı siyaseti.

Erdoğan, ABD'yi yeriyor ama kendi yaptıklarının aynı sonuçlar doğurduğundan söz etmiyor. Suriye siyaseti, gittikçe daha dar bir açmaza gidiyor. Hem Rusya hem ABD, bir yanda Erdoğan'ın sırtını sıvazlayıp "haklısın" diyor, diğer yanda tam aksi yönde kendi çıkarlarına düzenlemeler yapıyorlar. Bu ortamda bir yıldır süren "sabrımız taştı" ile "kendi işimizi kendimiz görürüz" açıklaması boşuna. Sınıra asker yığılmasının nedeni belki de operasyondan çok, olebilecek yeni bir göçü önlemek. Böylece "açık kapı" siyaseti de sona ermiş oldu.

Tüm bunlar, büyük güçler gibi Erdoğan'ın da, Suriyelilerin isteyeceği ya da onların çıkarına olanı değil, sadece kendi uygun gördüğü siyaseti dayattığını anlatıyor. Bu nedenle Suriye halkı, siyasetçileri ve dayattıklarını bir kenara bırakıp sorunları kendi çözmeli. (04.10.19)

Hazır giyim sektöründe ilk sendikalaşma ve TİS

Geçtiğimiz hafta ABD merkezli H&M firmasında Türk-iş'e bağlı Koop-İş sendikasıyla toplu iş sözleşmesi imzalandı.

H&M çalışanları, bu sürece gelmeden önce neredeyse yılbaşından bu yana genel merkezleri ile müzakere yürütüyordu. Genel merkezin "72 ülkede 4 yıl art arda satış birincisi Türkiye oldu" açıklamasına rağmen, birinciliği getiren çalışanlarına verdiği zam teklifi yalnızca %2 olmuştu! Mağaza çalışanları bu komik zam oranı teklifine karşılık asgari ücretliler için %17, altında alanlar için ise %20 zam talep etti.

H&M mağaza çalışanları, yine kendi bünyesinde olan COS (daha pahalı mallarını satmak için ürettiği marka) ve genel merkezin sahip olduğu izin hakkına sahip olmak istiyordu; yani haftada 1 gün yerine 2 gün.

Başka bir talep ise mağaza çalışanları günlük yemek yardım parasındaki farklılığa dikkat çekiyor ve eşitlenmesini söylüyordu. Örneğin, Özdilek AVM'de mağazası bulunan H&M'in çalışanlarına günlük 20 tl yemek çeki vermesi ama aynı AVM'de bulunan Genel Müdürlük çalışanlarına 27 tl vermesi.

Aynı şekilde ücret ödemelerindeki farklılıklara da dikkat çektiler. Haftanın 5. günü denilen ödeme bayramlarda ya da başka tatillerde ayın 14-15'üne kadar uzayabildiğine dikkat çektiler.

21 Eylül'de grev kararı asılacak ve 4 Ekim'de greve çıkılacaktı ancak 23 Eylül akşamı apar topar toplu iş sözleşmesi imzalandı. Mağaza çalışanları, 2.800 kişiyi kapsayan bu toplu iş sözleşmesi ile büyük oranda istediklerini elde etti.

H&M çalışanları örgütlenebildiklerini ve çıkarları için ortak hareket edebildiklerini gösterdiler. Bu sektörde çalışan diğer emekçilerinde H&M çalışanlarından hiçbir farkı yok onlarda benzer sorunlara sahipler bu yüzden, onlar için de reçete aynı; örgütlenmenin, sendikalaşmanın diğer büyük firmalara da yayılması. (01.10.19)

Siyasetin Gündemi

AKP yeni bir sistem kuramıyor, sistemi kendisiyle birlikte çöküşe sürüklüyor

Marmara denizindeki deprem, beklenen İstanbul depreminin bir kez daha öne çıkmasına neden oldu. Eğer sarsıntılar devam etmezse, tıpkı 1999 depreminin ve etkilerinin unutulması gibi beklenen deprem yine gündemden düşecek. Zaten siyasiler depremi de kendi partilerinin çıkarına kullanacak şekilde ele aldıkları gibi oy hemen gündemi değiştirip sözde yakında seçim olmadığı halde seçim yarışını öne çıkardılar.

Siyasilerin gündemi, özellikle sorunların arttığı dönemlerde bir türlü, kitlelerin gündemine denk gelmiyor. İktidar çevreleri, sorunları kitlelerin yararına çözmeye niyetli olmadığı için geçiştiriyor. Örneğin deprem için iktidar tarafı "her şey mükemmel" diyor. Kağıt üstünde İstanbul'daki tüm okullar, hastaneler ve diğer kamu binaları hem toplanma hem de barınma alanı. Böylece 10 bin rakamına ulaşılıyor. Oysa daha ilk günden 49 okula çok riskli olduğu için kilit vuruldu, Çapa ve Cerrahpaşa hastanelerinin birçok bölümü de aynı durumda. Hatta Çapa'da ve Cerrahpaşa'da öğrenciler, can güvenlikleri için üç gün derse girmeyip kapı önünde eylem yapmak zorunda kaldı. İnceleme için başvuru sayısı şimdiden 2 bini aştı. Kısaca kağıt üstündekilerin gerçekte hiçbir değeri yok.

İktidar, bunu çok iyi biliyor, bu nedenle depremin gündemden düşmesi için Suriye'ye askeri harekat, göçmenlerin durumu, sonra da cumhurbaşkanı seçim barajı gündeme getirildi. Ancak geçmişten farklı olarak AKP'nin öne çıkardı her konu sonunda dönüp dolaşıp elinde kalıyor. Çünkü AKP'ye ya da Erdoğan'a samimi olarak güvenenler kadar, çıkar için destekleyenler de artık eski düşüncelerini değiştirdi. Zaten onlar için esas sorun, gerekeni yapmamaları değil, söyledikleri laflara artık kendi tabanlarının bile onaylamaması ya da kanmaması.

Örneğin son sarsıntı, deprem için toplanan vergi ve biriken parayı da gündeme getirdi. AKP yöneticileri, geçmişte övüne övüne bu parayı yol yapımında kullandıklarını açıklıyordu. O açıklamalar, şimdi AKP için övünç değil, tepki kaynağına dönüştü.

Erdoğan, başarısız darbe girişiminden sonra neredeyse tüm iktidarı kendi elinde toplayan bir sistem kurmak için harekete geçti. Güçlü ve hızlı iktidar için yüzlerce yasa değiştirildi; örneğin devlet ihale kanunu 160 kez değiştirildi. Darbe nedeniyle yeterli desteği almıştı ancak bu durumun kısa sürede dağıldığı görülüyor. Çünkü kitleler, iktidarın sadece bir avuç patron için yönlendirildiğini, kayırmacılığın, torpilin gizlendiğini, sağlık, eğitim gibi hizmetlerin patronların para kazanacağı biçimde dönüştürüldüğünü yaşayarak görüyor. Erdoğan'ın sözde karizması çok fena çizilmiş durumda. Koltuk, mevki, aylık vermeden kimse onu savunmuyor, veremedikleri de çekip gidiyor.

AKP'nin çöküşü, belki de ANAP gibi erimeyle değil, bölünmeyle olacak. AKP'den daha önce ayrılıp parti kurma girişimleri sonuçsuz kalmıştı ancak bugün ortam daha farklı. Ekonomik kriz nedeniyle eskisi gibi daha geniş bir çevreye kazanç olanağı yaratılamıyor. Ayrıca Erdoğan, kendisini destekleyen bir avuç patronun çıkarlarını her şeyin önünde tutmak zorunda. Bu nedenle AKP hem dışarıdan gelen eleştirilere daha duyarlı hale geldi, hem de bunun da etkisiyle kendi içine gittikçe daha fazla kapanıyor.

İktidardaki her parti yıpranabilir, yıprandı da. Ancak Erdoğan tüm devlet olanaklarını kendi elinde tuttuğundan ve sadece kendi çevresini koruyan, hatta kendisini desteklemeyen herkesi iten, Kürt halkını ve siyasi temsilcilerini düşmanlaştıran siyasetinde ısrar etmesi nedeniyle, iktidarın yıpranması toplumu derinden etkiliyor. AKP ile devlet kurumları iç içe geçtiğinden, kitlelerin yararlandığı kurumlar da yozlaşıyor, yetersiz kalıyor.

Siyasetçiler, neden oldukları toplumsal sonuçları zerre kadar önemsemiyor. Toplumun geleceğini de önemsemiyor. Hizmet verdikleri burjuvazinin emirleri doğrultusunda, toplumu çöküşe götüren her şeyi yaptılar. Toplumun geleceğini de düşünmediler; deprem fonundaki parayı bile patronlara peşkeş çektiler, deprem adına çakılan her çividen patronlara para kazandırdılar. (04.10.19)

ABD

Trump'ı değil sistemi suçlayın!

Görünüşe bakılırsa Beyaz Saray'daki Demokratlar, Donald Trump hakkında suç duyurusunda bulunmak için adım atmaya başlıyorlar. Demokratlar, 2 yıl boyunca Mueller raporunu beklediler ve aylarca raporun değerlendirmesini yaptılar. Sonunda Trump kendi elleriyle paketlediği suç duyurusunu Demokratlara verdi. Raporda Trump'ın, Ukrayna başkanından, rakibi Joe Biden ve oğluyla ilgili "kirli" bilgilerin toplanmasını talep ettiği bir telefon konuşmasının genel hatlarıyla deşifre metni var. Trump bu yardımı 2020 seçimleri için talep ediyor – karşılığında bir süredir durdurduğu askeri yardımı teklif ediyor.

Başka bir şekilde söyleyecek olursak, Trump başkanlık ofisini, kendi kişisel çıkarları için kullandı ve Amerika Birleşik Devletleri adına kişisel çıkarı için dış politika yürüttü.

Sadece Trump değil, diğer idari sorumluların da Ukrayna'ya baskı yaptığını ve baskının üstünün kapatılmasıyla ilgili çalışma yürüttüğünü ortaya çıkaran, ismi saklı şikayetçiler var. Rudy Guilani, Trump'ın kişisel avukatını, Joe Biden hakkında Ukrayna başkanı ile konuşmak üzere Ukrayna'ya uçtuğunu ulusal kanallarda kabul etti!

İsmi saklı şikayetçilerin aktardığına göre, Trump'ın telefon konuşmasının ardından Trump'a yakın hukuk danışmanları Trump'ın sınırı aştığını ve Anayasaya aykırı bir şey yapıp suç işlediğini hemen fark ettiler – bu sebeple bu konuşmayı saklamak için konuşmanın deşifre metnini bilgisayarında "devlet sırrı" dosyasına kaldırmaya çalıştılar.

Şikayet metninde ismi geçen başsavcı William Barr, bir aydan fazla deşifre metnin yayınlanmasını engelledi.

Patronların temsilcilerine göre bile bu yapılanlar biraz sınırı aşmış olabilir. "Bal tutan, parmağını yalar" derler, bu tüm politikacılar için belli bir ölçüde kabul görür – neticede kapitalizmden söz ediyoruz, hırsızların düzeninden- ancak kendi başkanları tüm dünyaya karşı kendi çıkarları için hareket etmesi gerekirken, Trump tüm başkanlık ofisini özel kumarhanesine çevirdi. Ukrayna'ya yapılması planlanıp durdurulan 400 milyon dolarlık askeri yardımın Ukrayna'yı ve çıkar ilişkilerini Batı'ya daha da bağlayarak, tüm Amerikalı patronların yararına yapılması gerekiyordu. Oysa yardımı durdurmak ve kişisel bir çıkar için kullanmak, temsil ettiğin tüm patronların çıkarlarını tehlikeye atmak demek. Elbette, seçimlere yönelik tüm bu müdahale "seçimler ne kadar meşru?" sorusunu doğuruyor ki aralarından hiç kimse gelecek seçimin geçerliliğinin sorgulanmasını istemez.

Trump'ın kör göze parmak sokan yozlaşması ve çıkarcılığı sistemin gerçek yüzünün saklayan demokrasi maskesinin paramparça olmakla tehdit ediyor. Demokratlar, telaşla maskeyi geri takmaya ve "başkanlık ofisinin itibarını geri kazanmaya" çalışıyor.

Bu kadar aşikar bir kanıtla karşı karşıya kalındığında, Nany Pelosi ve diğer politikacılar ile uzmanlar, aksi adım attılar ve tüm suç duyurusu sürecinin hemen başlamasını talep ettiler.

Bu sürecin ne kadar süreceği veya ne kadar ileriye gideceğini kimse bilmiyor. Trump ofisten seçim öncesi çıkartılabilir, seçim sırasında da çıkartılabilir. Hatta suç duyurusu süreci onu güçlendirebilir bile.

Emin olduğumuz bir şey var: Trump yozlaşmış ve çıkarcı biri. Elbette süreç devam etsin ve Trump temsilcilikten çıkartılsın. Yerine geçecek kim olursa olsun, Trump gibilerini yaratan sistemin başına geçmiş olacak. En iyi halinde bile, kapitalizm ve patronların temsilcileri işçi sınıfının çıkarlarına aykırı davranacak. Obama yönetimini hatırlayın, o güzel ve pırıl pırıl yönetimi; sınır dışı etmeler, savaş, tutuklamalar, ırkçı saldırılar ve yaşam standartlarımızın yerle bir edilmesi Obama yönetimi döneminde devam etti, hatta arttı. Son 40 yıldır iş ve yaşam şartları işçi sınıfı için git gide kötüleşiyor, ha Cumhuriyetçi yönetim ha Demokrat yönetim altında. İşçi sınıfı için patronların temsilcileri politikacılar, asıl hastalığın sadece bir belirtisi. Asıl hastalık kapitalizmin kendisi.

Her şeyden öte, kaç ay ya da kaç yıl süreceği belli olmayan suçlamalar, işçi sınıfı için sonunda ışık görünmeyen bir tünel olmasına rağmen, işçi sınıfının dikkatini dağıtıyor. Önümüzdeki birkaç yıl için bu olayın nasıl tüm haberlere, tüm gazetelere sürekli konu olacağını düşünün. Haberler, gazeteler bu olaylarla çalkalanırken bizim iş, ücret ve yaşam şartlarımızla ilgili haberler bir köşeye atılıp ele alınmayacak.

Trump'ın uzaklaştırılması tüm medyayı meşgul edecek. Oysa işçi sınıfının sorunları Trump'tan önce de vardı; Trump'tan sonra da olmaya devam edecek – hele ki politikacıların bizi kurtarmasını beklemye devam edersek…
İşçiler bekleyecek vakti yok! Mücadelemiz bugün hala devam ediyor! The Spark (09.19)

Morrison Demirel ile Halkçı Ecevit işçiler karşısında Amerikalı patronlarla aynı safta

Ereğli Demir Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi fabrikalarının inşaatına 1961'de başlandı. İnşaatı yapan 21 müteahhit şirket arasında, diğer şirketlerin yanında, 2 bine yakın işçinin çalıştığı Manisa ve İzmit'te NATO füze rampalarını; Çiğli NATO havaalanını da yapan Amerikalı Morrison şirketi de vardı. Bu şirket, işçileri baskıyla, ağır koşullarda, sık sık işten çıkararak hatta doğrudan işçi döverek çalıştırdığı yetmiyormuş gibi kendi propagandasıyla şehre gelmelerinin önünü açtığı işsizleri kullanarak ücretleri düşürmeye çalışıyordu.

Ereğli'de örgütlenme çalışması yapan Yapı-İş federasyonu 1 Temmuz 1962 Pazar günü, Ereğli'de işsizlik ve işçilerin sorunları için bir miting yapma kararı alır. Bağlı olduğu Türk-İş, siyasetçilerden gelen baskı sonucunda mitingi desteklemediğini açıklar. Bunun üzerine sendika, Toplusözleşme, Grev ve Lokavt kanunu çıkarılması gündeme getirildiği gerekçesiyle iki gün kala mitingi iptal eder.

Ancak kanun çıkmadığı gibi şirketin tutumu sertleşir, siyasetçileri işçileri "cahil, eşkıya" diye aşağılayan açıklamalar yapar.

Bunun üzerine sendika, önce 4 Ağustos'da işsizlerin katıldığı sesiz bir yürüyüş ardından Türk-İş'in de desteğiyle 12 Ağustos günü mitingi yapar. Sendikanın talebi, işçiler adına toplusözleşme yapmaktır.

Ancak Morrison yöneticileri her şeyi görmezden geldiği gibi mitingin ertesi günü, mitinge katıldıkları gerekçesiyle 150 işçiyi işten atar. İşten atılanlar, sendikacılar ve bir kısım işsizle birlikte Morrison şirketinin önüne kadar protesto yürüyüşü yapar. Türk müdürlerin çağrısıyla gelen polis ve jandarma, işçileri uzaklaştırır.

Sonunda Morrison şirketi Türkiye Yapı-İş federasyonuna bağlı olan Ankara Merkez Bölge Sendikası Karadeniz Ereğlisi Şubesi ile 24 Ağustos 1962'de görüşme yapmak zorunda kalır. Sendikanın Ereğeli'deki mitingini, işçilerin ve sendikacıların taleplerini hep görmezden gelen patron temsilcilerini buna zorlayan işçilerin doğrudan mücadelesiydi.

Büyük bir işçi ve işsiz kalabalığı, Morrison şantiyesine koşarak gidip şantiyeyi çevreleyen dikenli telleri ve telleri tutan direkleri yıkar. Şantiyenin diğer yanı denizdir; sandallara doluşan Amerikalı, Türk yöneticiler hızla uzaklaşır. Çalışan işçiler, gelen işçilerle kucaklaşır. İşçiler, ateş yakarak sabaha kadar şantiyede kalır.

Bunun üzerine kaymakamın ardından gelen jandarma komutanı, Morrison şirketinin İstanbul'daki merkezinde sendikacılarla görüşmeye hazır olduğunu bildirir.

Bu mücadelede işçilerle birlikte olan sendika başkanı "fukara Tahir" lakaplı Tahir Öztürk, beş sendikacıyla İstanbul'a gider.

Morrison şirketinin görüşmeye katılan tüm yöneticileri Amerikalı sadece çevirmenleri bir Türk'tü. O dönem ABD başkan yardımcısı, sonra başkanı olan Johnson'un "… başarılı, yüksek bilgili ve yapıcı insan" diye tanımladıkları Süleyman Demirel. Demirel, Menderes'in Adalet Partisi'nin bir numaralı Amerikalı dostu olarak tanınmıştı.

Görüşmeyi bir tanıktan aktaralım: Diğerleri oturduktan sonra toplantı odasına giren bir Amerikalı, İngilizce bir selamdan

sonra toplantı masasının başına oturur, ayaklarını masanın üzerine koyar. “Fukara Tahir, Amerikalıya baktı, o da koltuğunu geri çekerek ayaklarını masanın üzerine koydu.” Sendika adına gelenlerin hepsi aynını yapar. Herkes şaşkındır ama en çok kendini beğenmiş Amerikalı, ayağını indirip özür diler.

Görüşme sonuçsuz kalır. Çünkü “özgür” Amerikan şirketinin patronun hiçbir ülkede toplusözleşme yapmadıkları, İş Kanunlarını bilmedikleri hatta umursamadıkları ortaya çıkar. Fukara Tahir, 100 milyonluk iş alan bir şirketin bu tutumunu “İş Kanununa aklı ermeyen işverenle görüşme yapılmaz …” diyerek masadan kalkar.

26 Ağustos’da Johnson Ankara’ya gelir. Başbakan İnönü ve eşi karşılar. İki gün sonra İzmir’e gider. Morrison şirketi İzmir’de Çiğli havaalanını inşa etmektedir. İşçiler Jonson’a, birçok sorunlarını iletir ve Morrison şirketinin zorla imzalattığı, imzalamayanı işten çıkardığı “Pazar, bayram, fazla mesai ve normal ücretimi aldım, hiçbir alacağım yoktur” diye yazan ibranamenin birini verir. Oradan İstanbul’a giden Johnson katıldığı bunca toplantıya, görüşmeye ek olarak Demirel’le görüşür. Demirel’i tanımaktadır çünkü Demirel, kısaca EEF olarak adlandırılan bir bursla ABD’ye giden ilk Türk stajyerdir.

Daha sonra CIA başkanlarından biri, bursla ilgili olarak, “yararlı ve dost unsurları desteklemek için” paranın üçte biri CIA tarafından sağlandığını açıkladı.

Ereğli’ye dönen Fukara Tahir, işçilere görüşmeyi anlatır. İşçilere fikirlerini sorar; işçiler “iyi yapmışsın” derler.

Ertesi gün albay Fukara Tahir’e çalışma bakanın, kendisiyle görüşmek için Ankara’da beklediğini söyler. O güne kadar Ereğli mitingi başta olmak üzere tüm mücadelenin kendisine karşı yapıldığını söyleyen ve işçinin sorunlarını çözmek için kılını kıpırdatmayan çalışma bakanı Bülent Ecevit’tir.

Morrison şirketi, sendikacıları Ankara’ya götürmek için özel uçağını gönderir. Ancak onlar, patronun aracına binmez.

Ecevit’i görüşmeye zorlayan işçilerin artan tepkisi değil, işçinin ve işsizin mücadelesinden rahatsız olan Morrison patronlarının ve Amerikalı siyasetçilerin baskısıydı. Patronlar, siyasetçileri, işçilerle sorunlarını bitirmeleri, işçileri dizginlemeleri için harekete geçirdi; “halkçı” Ecevit, hemen emri yerine getirmeye çalıştı.

Hiç bekletilmeden Ecevit’le görüşmeye alınan Fukara Tahir, tüm süreci anlatır. Sorunları çözmek için şirketle toplusözleşme yapmak istediklerini söyler. Ecevit, bunun mümkün olmadığını, çünkü ABD ile yapılan anlaşma gereği Amerikan şirketlerinin Türk yasalarına tabi olmadığını söyler.

Devamını yine tanıktan dinleyelim: “Fukara Tahir bana dönerek “benim canım kardeşim, bu adam Türkiye Cumhuriyetinin mi yoksa Morrison şirketinin mi bakanı?” dedikten sonra “kalk gidelim boşuna gelmişiz buralara” dedi ve yürüdü.

Fukara Tahir, Ereğli’ye dönüp işçilere olanı anlattı. İşçiler dinledi ve hepsi sendikaya üye oldu, hepsi üye kimliklerini aldı, hepsininkinde işyeri Morrison Şirketi Ereğli yazıyordu.

İki aydır süren işçi mücadelesine rağmen kılını kıpırdatmayan Ecevit, işçileri ve sendikacıları bu şekilde durduramayınca daha da ileri gitti; görüşmenin hemen ertesinde 28 Ağustos’da Ereğli’ye gitti. Şehir yöneticileriyle, Türk-İş ve Yapı-İş yöneticileriyle görüştükten sonra bir basın toplantısı yaptı. Morrison şirketi yöneticileri hiçbir açıklama yapmamışken Ecevit bu toplantıda; Morrison şirketi adına hiçbir şikayet dilekçesinin bulunmadığını, sendikacıların şikayetçi olmadığını söyledi. Sonuç değerlendirmesi şuydu; “Morrison mümtaz (seçkin, üstün) bir şirkettir.” Çalışma bakanı, Morrison patronlarının önünde siper olmuştu. Aynısını Soma maden faciasında Erdoğan’dan bir kez daha gördük.

İşte böylesi mücadeleler nedeniyle iş kanunları çıkarıldı ve bu kanunlar yoluyla patronların çıkarını korumak için işçinin mücadelesi “kanunsuz” denerek kısıtlandı.

Ereğli mücadelesinde olup bugün olmayanlardan biri kendini beğenmiş patrona aynı şekilde karşılık veren, patron ağzıyla konuşan bakana kim olduğunu söyleyen, her şeyi işçiye olduğu gibi anlatın sendikacıdır. “İşçinin derdini dinlemekten hasta oldum” diyen Tahir Öztürk, TİP (Türkiye İşçi Partisi) üyesiydi, eksikleri, yanlışları vardı ama kapalı kapılar ardında işçi adına patronla pazarlık yapmadı, konumunu kullanıp işçinin sırtından kendine ayrıcalık sağlamadı. (03.10.19)

Not: Kısa bir özet kesitini aktardığımız Ereğli inşaat işçilerinin mücadelesi, Can Şafak tarafından yazılmış Sosyal Tarih Yayınları’ndan çıkan “Ereğli 1960-1965 Morrison’un Yapı İşçileri” kitabında anlatılmaktadır.

Bireysel terörizm veya gurup terörizmi üzerine

İstanbul'un Tuzla ilçesinde kimyasal madde kullanarak üretim yapan bir fabrikada yangın çıktı. İlk açıklamalar, elektrik kontağından çıktığıydı ancak Fırat haber ajansı başka bir sebep gösterdi. PKK ile bazı sol örgütlerin HBDH adıyla, beraber eylem yaptıkları bir oluşum kurulmuştu 2016'da. Bu grup Tuzla'daki yangını üstlendi; gerekçe olarak fabrikanın savunma sanayine ve orduya mal temini yapmasını gösterdiler.

Devlet, patronları koruyan yasalar nedeniyle terör eylemi olarak nitelendirip fabrikanın bütün zararını karşılayacak ve bunu emekçilerin parasıyla yapacak. Üstelik yerine yeni bir fabrika yapılması ya da bu işi başka bir patrona devretmek hiç zor değil; yani sistem ve işleyiş değişmedi. İşçi sınıfı hala sömürülüyor ve fabrikalar orduya mal üretilmeye devam ediyor.

Bu gibi eylemler Troçki'nin 1911'da Der Kampf gazetesinde yayınladığı yazıyı akıllara getiriyor. Troçki yazısında bu gibi eylemlerin kitlelerin rolünü küçümsediğini vurguluyordu:

"Bir grevin, mütevazı olsa bile işçilerin özgüvenini güçlendirme, sendikanın büyümesi ve hatta hiç ender olmayan, üretken teknolojide bir ilerleme sağlaması gibi toplumsal sonuçları var. Bir fabrika sahibinin öldürülmesi, yalnızca polisiye nitelik taşıyan etkiler yaratır ya da mal sahibinin değişmesi gibi herhangi bir toplumsal anlam içermeyen bir sonuca yol açar. Bir terörist girişimin, hatta 'başarılı' olanının egemen sınıfı şaşkınlığa sürükleyip sürüklememesi, somut siyasi koşullara bağlıdır. Her durumda şaşkınlık yalnızca kısa sürelidir; kapitalist devlet kendisini hükümette yer alan bakanlara dayandırmaz ve onlarla birlikte ortadan kaldırılamaz. Hizmet ettiği sınıflar her zaman yeni insanlar bulur; mekanizma olduğu gibi kalır ve işlemeye devam eder.

Ancak bir terörist girişimin bizzat emekçi kitlelerin saflarında yol açtığı kargaşa çok daha derindir. Eğer bir insanın amacına ulaşabilmek için kendisini bir tabanca ile silahlandırması yeterli oluyorsa, sınıf mücadelesinin çabaları neye yarar? Bir yüksük dolusu barut ve küçük bir kurşun parçası düşmanı ensesinden vurmak için yeterliyse, bir sınıf örgütüne ne gerek var? Yüksek makamlardaki önemli kişileri patlama sesiyle dehşete düşürmek bir anlam ifade ediyorsa, partiye olan ihtiyaç nerede kalıyor? Bir kişi ... kolayca nişan alabiliyorsa, toplantılar düzenlemek, kitle ajitasyonu ve seçimler neye yarar?

Bizim gözümüzde bireysel terör, tam da kitlelerin rolünü onların kendi bilincinde küçülttüğü, onları kendi güçsüzlüklerine razı ettiği; onların gözlerini ve umutlarını bir gün gelip misyonunu yerine getirecek olan büyük bir intikamcıya ve kurtarıcıya çevirmelerine yol açtığı için kabul edilemez. 'Eylemle propaganda'nın anarşist peygamberleri istedikleri kadar terörist eylemlerin kitleler üzerinde uyandırıcı ve canlandırıcı etkisi olduğunu öne sürebilir. Teorik değerlendirmeler ve siyasi deneyim aksini kanıtlıyor. Terörist eylemler daha 'etkili' oldukları, daha büyük tesire sahip oldukları ölçüde, kitlelerin öz örgütlenmeye ve kendilerini eğitmeye yönelik ilgilerini azaltır. Ancak zamanla şaşkınlığın dumanı dağılır, panik ortadan kaybolur, öldürülen bakanın halefi arz-ı endam eder, yaşam tekrar eski rayına oturur, kapitalist sömürünün çarkı daha önce olduğu gibi döner; yalnızca polis baskısı daha vahşileşir ve pervasızlaşır. Ve sonuç olarak, alevlenen umutların ve yapay olarak yükseltilen heyecanın yerini hayal kırıklığı ve kayıtsızlık alır."

Bizler sınıf devrimcileri olarak bireysel teröre veya gurup terörüne karşıyız. Ancak işçi sınıfının örgütlü gücü kapitalizmi ortadan kaldırabilir ve bizi tatmin edecek sonuç budur. İnsanlığın kurtuluşu bireysel eylemlerde değil, örgütlü mücadelede.

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 1 TL / 50 p - 1 Euro
İnternet Adresi: http://www. union-communiste.org – http://www. sinifmucadelesi.net
E-mail: contact@union-communiste.org
Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 6 TL/ 3 Pound. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 10 TL/ 5 Pound.